
Vanhoja konsteja – uusia muotoja

Vappu Taipale

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liiton
puheenjohtaja

Helsinki 7.11.2013

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry

Vanustyön keskusliitto
Centralförbundet för de gamlas väl ry

Me olemme nyt muodissa!

- Vanhat ihmiset ovat nyt keskustelun keskiössä
- Euroopan Unionin Aktiivisen Ikääntymisen ja Sukupolvien välisen Solidaarisuuden vuosi 2012
- YK:n Madridin huippukokouksen kymmenvuotisseuranta 2012
- Global Age Watch 2013

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry

Vanhuskeskusliitto
Centralförbundet för de gamla väl ry

Mikä on Suomen ikäihmisten tilanne?

- väki ikääntyy
- tietoyhteiskunta muuttaa elämää
- yksin asuminen lisääntyy
- kunto kohenee
- koulutustaso nousee
- muistisairaudet lisääntyvät
- eläkkeet kohentuvat?
- parisuhteen merkitys kasvaa
- hoivan tarve lisääntyy
- kustannusten hallinta tärkeää

An elderly woman with short white hair and glasses is sitting in a dark wooden chair. She is wearing a light blue, long-sleeved, button-down shirt and a matching light blue skirt. She is looking towards the camera with a slight smile. The room is a living area with a white wall. To her left is a floor lamp with a white shade. Behind her is a dark wooden cabinet with several drawers. On top of the cabinet are various items, including a vase with flowers, a water bottle, and several framed pictures. To the right of the cabinet is a round table covered with a white lace tablecloth. On the table is a large vase filled with a bouquet of purple and red flowers. The overall atmosphere is warm and comfortable.

**Haluan olla
tarpeellinen !**

YK:n ikääntymisohjelma: Madrid Plan of Action 2002

- Kaikki maat sitoutuneet tekemään toimintasuunnitelman ja raportoimaan siitä säännöllisesti
- YK:n Euroopan alueen ikäpolitiikkojen arviointia:
www.monitoringris.org
- Itävallan hallituksen rahoittama arviointi- ja indikaattorityö
- Global Age Watch 2013
www.helpage.org/globalagewatch

HelpAge Internationalin raportti 2012

Kattaa koko maailman 800 miljoonan vanhuksen tilanteen

Vanhukset itse kertovat:

- 53% kokee taloudellisia vaikeuksia
- 49% kokee että heitä kohdellaan hyvin
- 44% kokee terveytensä hyväksi
- 43% pelkää väkivaltaa
- 61% käyttää kännykkää

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry

Vappu Taipale 2012

 Vanhustyön keskusliitto
Centralförbundet för de gamlas väl ry

KÄKÄTE

valli.fi

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry

Vanhustyön keskusliitto
Centralförbundet för de gamla val ry

Taloudellinen apu on laajaa

- **SHARE-tutkimus**
- **Suomessa joka vuosi isovanhempien sukupolvi ohjaa lastenlasten sukupolvelle noin 300 miljoonaa euroa!**
- **Ruotsissa 37% isovanhemmista tukee lastenlasten perheitä**
- **Espanjassa vain 1 %**

Sukupolvien välinen solidaarisuus on vahvaa

- **Gentrans-tutkimus**
- **Sukulaisten auttaminen on suomalaisille itsestään selvää**
- **Ihmiset ovat eniten yhteydessä biologisiin sukulaisiinsa, auttavat heitä eniten ja saavat heiltä eniten apua**
- **Apu kulkee joka suuntaan sukupolvien välillä**

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry

Vanhustyön keskusliitto
Centralförbundet för de gamlas väl ry

Vanhat ihmiset ovat Suomen suuri voimavara

Tämä maa rakennettiin sotien jälkeisestä köyhyydestä maailman parhaaksi solidaarisuudella

Samalla syntyivät

- **Sosiaalinen pääoma**
- **Sukupolvien välinen side**
- **Taloudellinen tuki vanhoilta nuorille**
- **Osaaminen ja ymmärrys juurista**

Vappu Taipale 2012

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry

Vanhustyön keskusliitto
Centralförbundet för de gamlas väl ry

Suomalainen isovanhemmuus

- Suomessa on 1,1 miljoonaa lasta ja näillä 2,8 miljoonaa isovanhempaa
- Puolet 57-vuotiaista naisista on mummoja
- 70%:lla 65-vuotiaista naisista on alle 18-vuotiaita lapsenlapsia
- Keskimääräinen matka mummolaan on noin 80 kilometriä

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry

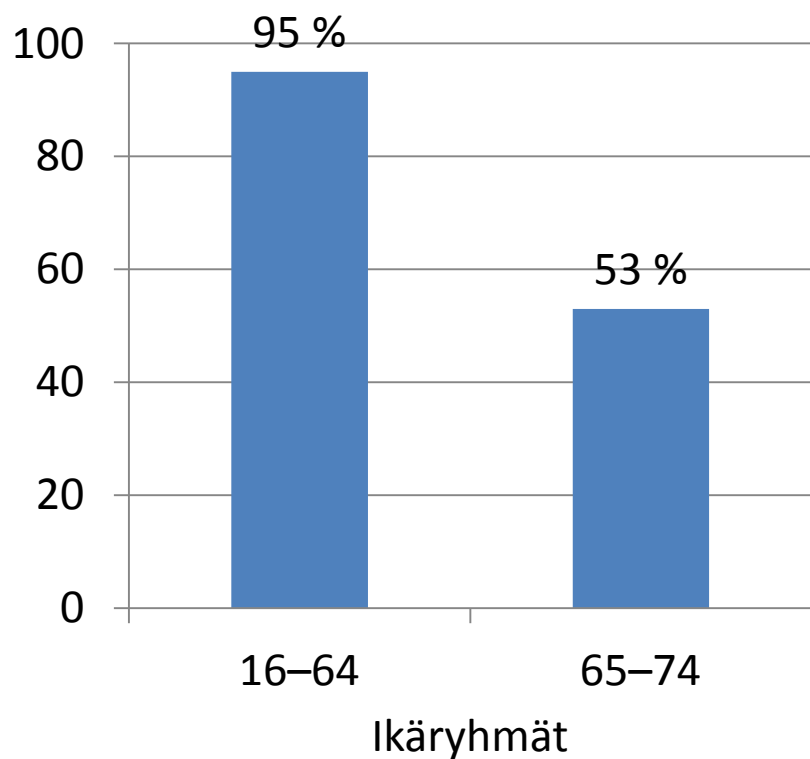

Vanhustyön keskusliitto
Centralförbundet för de gamlas väl ry

Yli miljoona suomalaista auttaa perheenjäseniään eri tavoin...

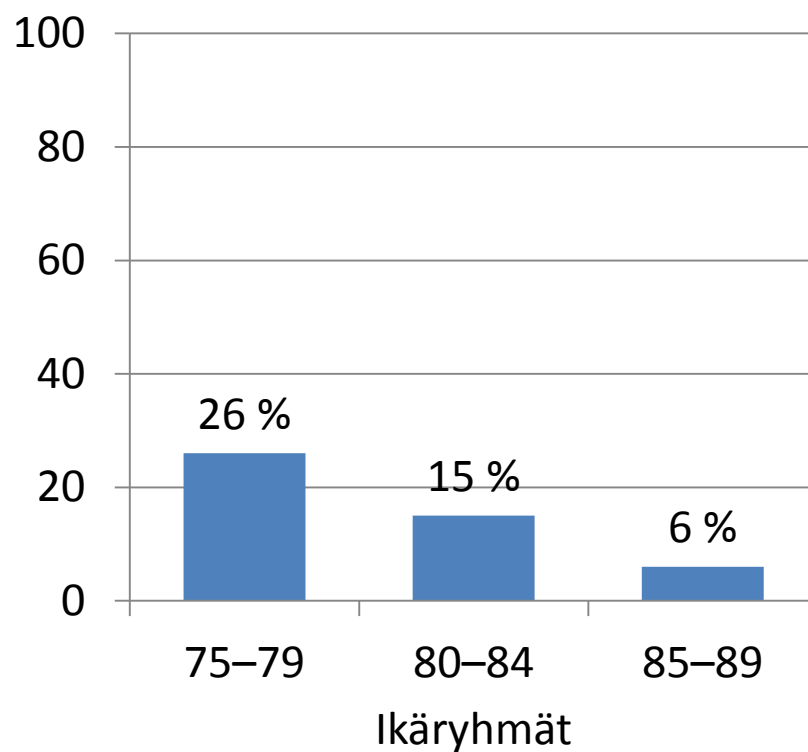
- 280 000 henkilöä toimii omaisensa pääasiallisena auttajana
- 26 000 auttaa omaistaan välttämättömissä toiminnoissa päivittäin ja 160 000 auttaa vähintään kerran viikossa
- 60 000 auttaa päivittäin perusaskareissa apua tarvitsevaa omaistaan ja 100 000 ainakin kerran viikossa
- 30 000 hoivaa ympärivuorokautisesti omaistaan ja 60 000 ainakin kerran viikossa

Internetin käyttö eri-ikäisillä

Internetin käyttö, 16–74-vuotiaat
(Tilastokeskus 2011)

Internetin käyttö, 75–89-vuotiaat
(KÄKÄTE-projekti 2011, n=802)

Vanhat kuluttajina?

- Ageing economies= kansantaloudet joissa yli 65-vuotiaat kuluttavat enemmän kuin alle 20-vuotiaat; kaikkiaan 23 maata maailmassa
- Olisipa mitä kuluttaa!

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry

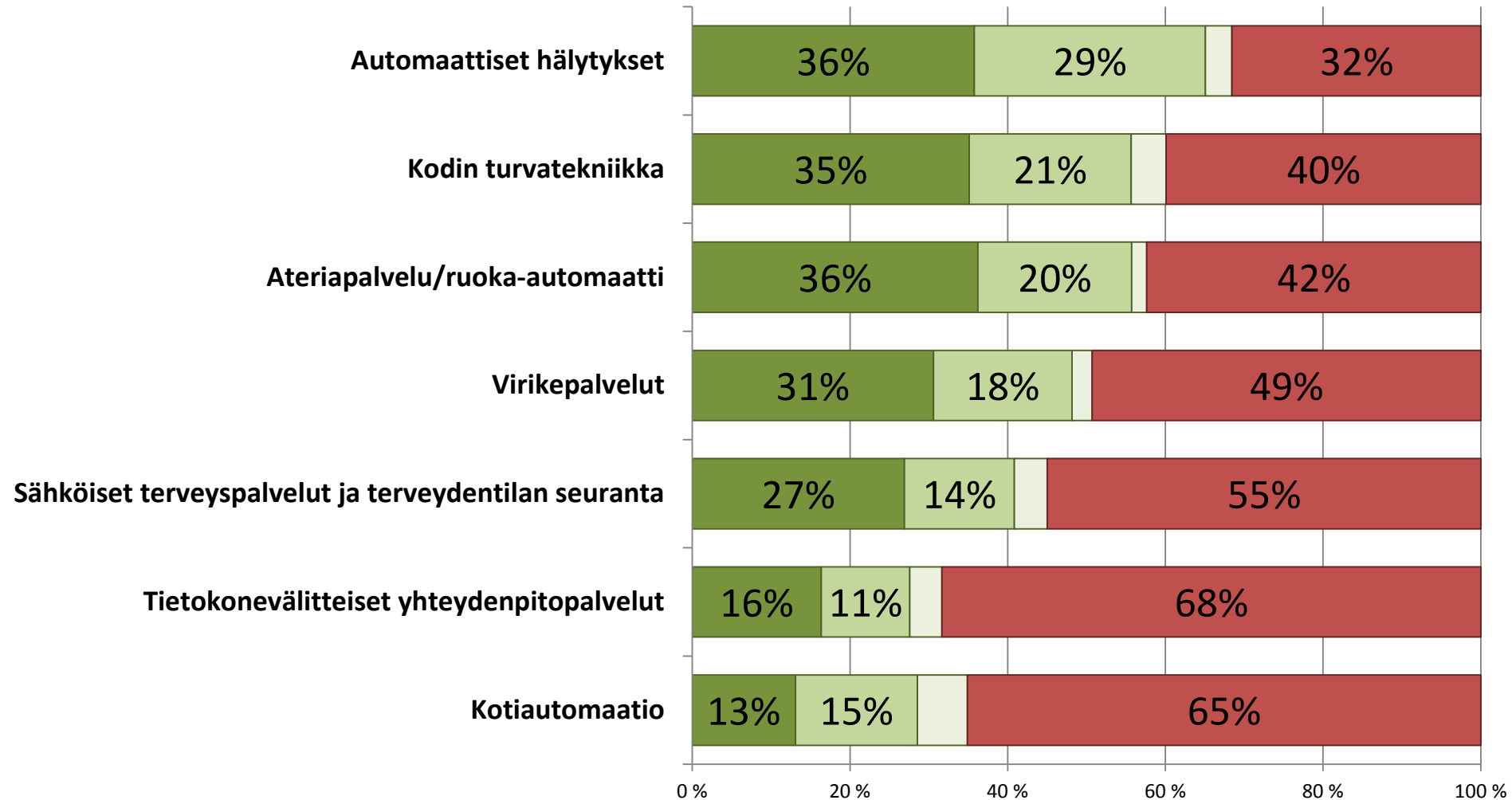

 Vanhustyön keskusliitto
Centralförbundet för de gamlas väl ry

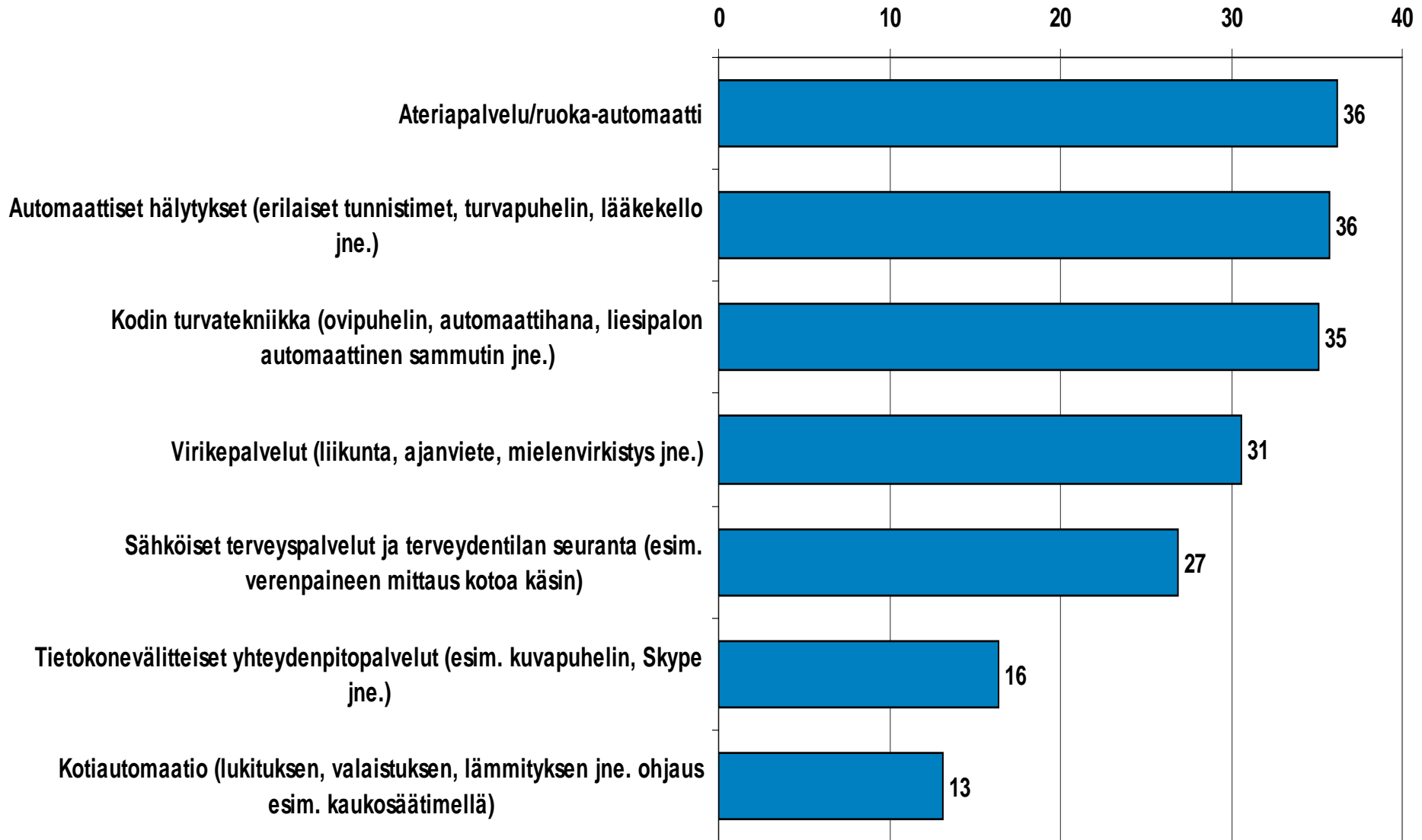

Olen valmis maksamaan arkea helpottavista sähköisistä palveluista (75–80-v)

■ Kyllä ■ Ehkä ■ En osaa sanoa ■ En ole

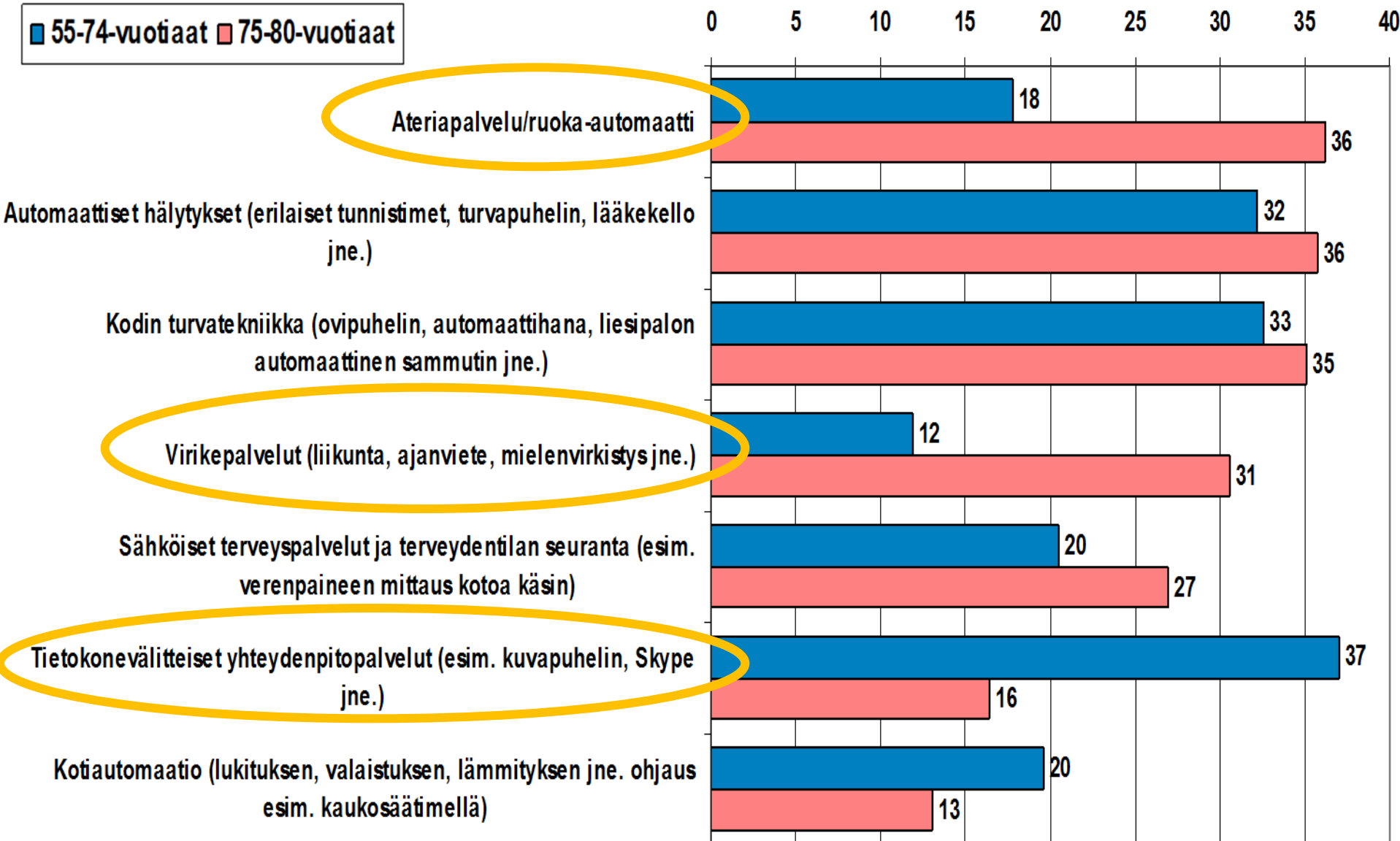

On valmis maksamaan arkea helpottavista sähköisistä palveluista (75–80-v)

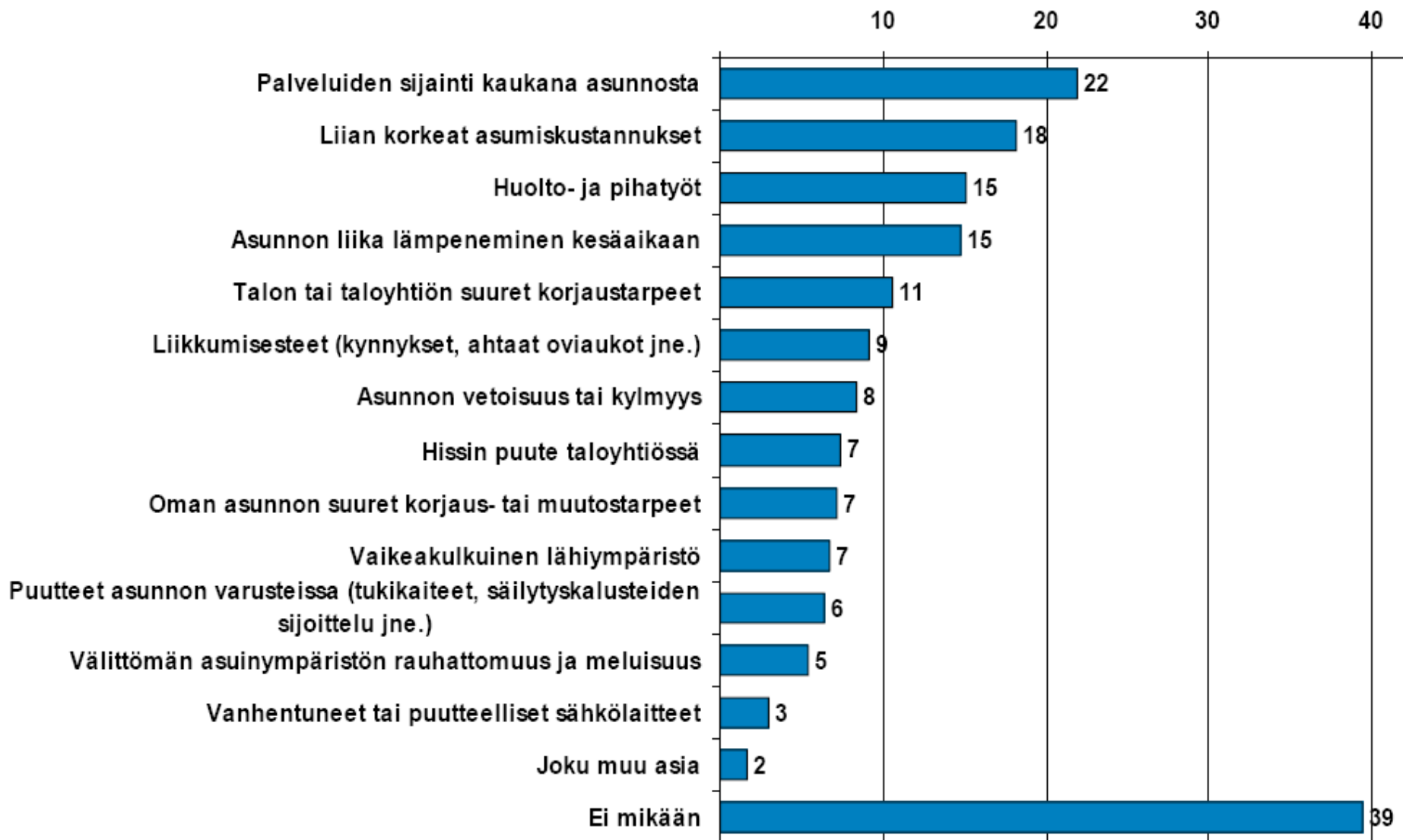

On valmis maksamaan arkea helpottavista sähköisistä palveluista (55–80-v)

■ 55-74-vuotiaat ■ 75-80-vuotiaat

Nykyisessä asunnossa ikääntymisen kannalta todella hankalat asiat (75–80-v)

Asunnon tai lähiympäristön tärkeät ominaisuudet ikääntyessä (55–80-v)

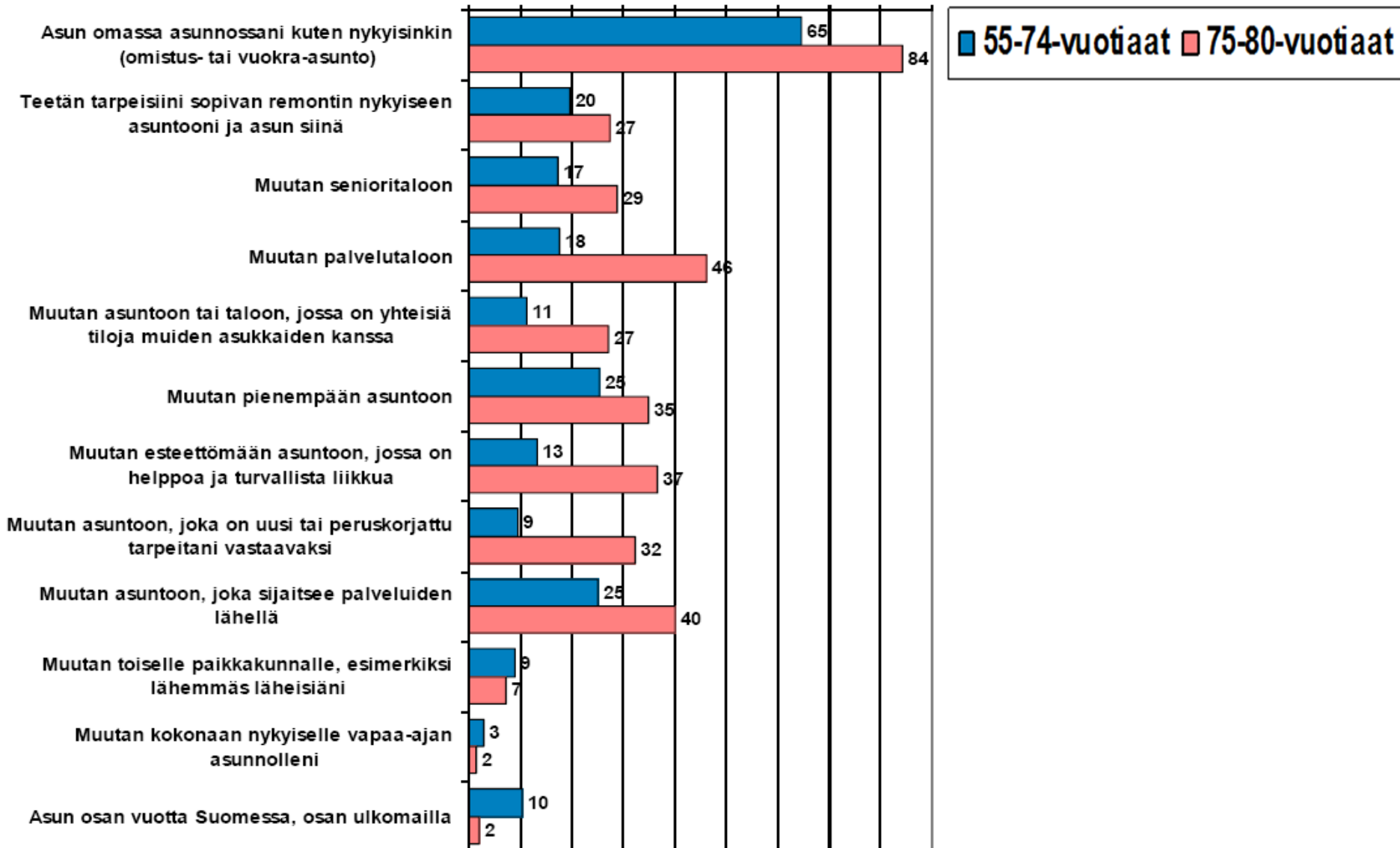
■ 55-74-vuotiaat ■ 75-80-vuotiaat

Todennäköiset valinnat, kun toimintakyky alkaa heiketä (75–80-v)

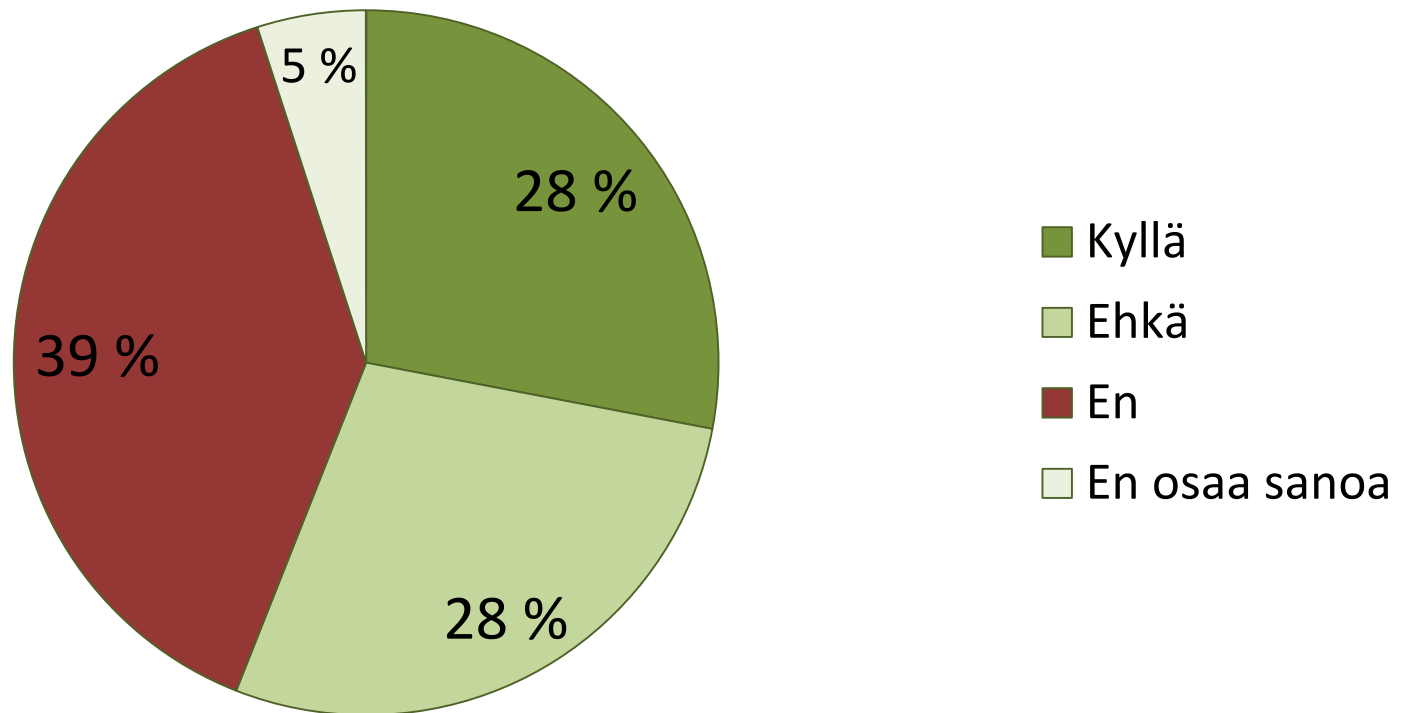

Todennäköiset valinnat, kun toimintakyky alkaa heiketä (55–80-v)

Kiinnostus yhteisölliseen asumiseen

Haluaisitteko asua talossa, jossa on mahdollisuus viettää aikaa yhdessä muiden asukkaiden kanssa tai esimerkiksi hoitaa arkiaskareita yhdessä kun ikää tulee lisää?

Lisäluettavaa KÄKÄTE-selvityksistä

Lähteet

- [Teknologian käyttö ja asenteet 75–89-vuotiailla – Raportti kyselytutkimuksesta](#). Hennariikka Intosalmi, Jaana Nykänen ja Lea Stenberg. KÄKÄTE-projekti 2013.
- [Ikääntyminen ja asuminen 2012 -kyselytutkimus](#). KÄKÄTE-projekti yhteistyössä Kiinteistö- ja rakentamisfoorumin (KIRA-foorumin) kanssa.

